

CATALVNIA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

L'art de governar exigeix una tècnica

En altres temps, l'art de governar no passava d'això, d'un art, és a dir, d'un cert *savoir faire* d'uns homes que, per instint i ganes de comandament anaven enquadrant els problemes nous que la realitat els anava oferint, i els cercaven en solucions pragmàtiques. Que dites solucions lesionaven drets individuals o atacaven certes normes de drets públics ja acceptats per la consciència ciutadana? Res hi feia. Lo essencial era governar, mantenir el poder en les mans, i prou. És aquest el període que En Meyer en diu *règim del príncep*.

Més tard, unes normes foren establertes; normes referents a l'ordre públic, a la seguretat del Poder, a una organització financiera rudimentària, etc., i el règim dit de *policia* fou inaugurat.

Però no n'hi hagué prou amb això. La tècnica anà donant color a tots els problemes de la vida pública. I l'art dels impostos passà a ésser la ciència financiera; i la protecció al caigut s'estengué del camp benèfic a la totalitat del ram d'assistència; i la justícia social ho anà dominant tot; i l'urbanisme nasqué com a ciència de la ciutat moderna, etc. I els juristes crearen l'*estat de dret* (el *Reichstaat*), a fi de que l'arbitrarietat restés reduïda a límits petits i la norma jurídica planés per damunt de tota facultat discrecional. I tant en l'ordre jurídic com en els problemes de fons, una tècnica formidable va avui dominant-ho tot en l'Estat modern. I els impostos, i el pressupost, i la vida municipal, i els tractats de comerç, i l'organització de la burocràcia, i els problemes delicadíssims de l'ensenyament en tots els seus graus, i el colonisme, i, tot, avui tot té la seva tècnica científica i jurídica.

Per això nosaltres admirariem i respectariem els intents de reorganització de la vida pública, en els que s'hi veïés una rectitud d'intenció. Però mancaríem a la sinceritat si diguéssim tenir fe en temptatives de reorganització, en les que la tècnica científica i jurídica no s'hi veïés per enlloc.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

Passen més coses ara en una setmana que abans en un quinqueni d'anys. Només que per enumerar els Decrets-lleis, publicats pel Directori aquests dies, ja us manca espai.

La tasca d'enderrocament segueix, però barrejada amb disposicions que semblen orientades a un pla reestructiu, encara boirós...

Cert retraïment dels capitalistes en quant es refereix a la subscripció de Bonos del Tresor, i l'actitud crítica i un xic pessimista d'alguns sectors de dretes dels vells partits han motivat sens dubte, una Nota oficial del Directori, molt digna d'atenció. En ella s'atribueix aquesta actitud al despit ocasionat pel R. D. sobre Incompatibilitats i es lamenta que el nou Govern no hagi trobat, en general, en les classes conservadores, la cooperació deguda. El Directori adverteix severament a dites classes que "no serà la vella política la que el succeirà en la Governació de l'Estat"...

Els albins furguen per a reivindicar l'honor polític del seu cap. No comprenem com se'ls permet dir ço que diuen. Està bé que tornin pel seu honor, però res més. No són ells sols els que es mouen per a pendre posicions esperant que fracassi el Cop d'Estat de Barcelona. Procuri el Govern que això no sigui, començant la tasca reestructiva fonamentada en les més pures i permanents tradicions, i en les més justes i imperioses necessitats presents.

Quasi automàticament es van posant de relleu les nafres i els abusos de l'antic règim, particularment en els Municipis, i és cosa, certament curiosíssima, anar marcant en el mapa d'Espanya els punts on es manifesten a la llum del dia les llores taques del caciquisme aleshores omnipotent. Es pot fer per mitjà d'aquesta senzilla demarcació una sorprenent geografia, d'aquesta plaga política, netament espanyola. Galícia, Múrcia, València... En canvi, ni ombra de taca en les províncies del Nord, i poques ombres a Ca-

talunya, d'on els cacics han estat foragitats en gran part i ho estarien del tot si no haguessin tingut poderosos valedors en certes esferes.

Alguns dels partits incontaminats, especialment el P. S. P., ajuden el Directori en preparar la tasca reestructiva.

Veritablement hi ha molt que aprofitar en tot quan es proposa a l'estudi del nou Govern, però es troba a mancar en les forces vives el vigor i l'empenta necessàries per una col·laboració més eficaç i decisiva.

ESPANYA ENFORA

Els horitzons polítics d'Europa canvien a cada moment. Les clarianes d'auba que vàrem notar en la crònica última s'han entenebriu. La desfeta d'Alemanya sembla irremediable. Els mars sols valen el pes del paper en que es consignen. Baviera, Saxònia, Turingia, ja no obeeixen al Reich. A la ciutat carlovingia d'Aquisgran, els francesos han conseguit que es proclamés la república del Rin. Ha de confessar-se que el punt ha estat ben escollit. Si Colònia segueix, la disgregació serà un fet que solament amb torrents de sang podrà soterrar-se. Què restarà, de moment, del gran imperi alemany?

Qui pagarà a França i als seus companys creditors els milions fantàstics que els assigna el Tractat de Versalles?

Estaran d'acord Anglaterra, els Estats Units, Itàlia i el Japó a que França, per a assegurar el seu esdevenidor, arruïni ara als seus aliats?

Veuran amb bons ulls que França es quedi amb el Ruhr i, per tant, es faci àrbitra i senyora de l'indústria europea?

Aqueixes fatals preguntes de transcendència incalculable, han de tenir una resposta ràpida.

França, mentrestant, i ràpidament, aferma la seva aliança amb Polònia i la signa amb la Petita Entente, sota l'influència de Benes i Masaryk, ajornant al mateix temps la solució de la espionosa qüestió de Tànger.

J.

UN ANIVERSARI FEIXISTA

La «marcia su Roma»

Una de les primeres impressions que es reben en entrar a Itàlia és la de trobar camises negres. A la frontera, camises negres; a les estacions de ferrocarril, camises negres; a totes les oficines, camises negres. I el que sorprèn més de tot és la serietat i l'orgull amb què aquests homes civils, militaritzats una mica i per un moment, ostenten aquest uniforme un xic funeràri i absolutament renyit amb totes les tradicions artístiques de la bella Itàlia. Tots ells desempeyten el seu paper amb feresa, i de la seva mirada se'n desprèn la satisfacció de col·laborar en una obra patriòtica veritablement extraordinària, i d'estar a les ordres d'un home tan extraordinari com l'obra.

I hom es pregunta de seguida, com aquest exèrcit voluntari de la pàtria pot coordinar amb les magistratures ordinàries de l'Estat? Com aquesta gent que estan fiers del seu comès poden deixar d'entrebancar la tasca de les autoritats de tot ordre, especialment de les guernatives, en un Estat normalment constituït? Perquè és cosa forta veure el feixista, ple de galons i d'insígnies (perquè avui per avui el feixisme és un veritable cos organitzat amb els seus graus, les seves categories, els seus comandaments) al costat del carabinieri, i contemplar la camisa negra al costat del frapant uniforme militar italià. I amb tot, l'harmonia és poc menys que perfecta. Uns casos d'indisciplina feixista respecte als Prefectes de dos o tres províncies han sigut punits de manera exemplar per En Mussolini, fent al mateix temps constar que "la restauració de l'Estat exigeix que als representants del Govern els sia restituïda la seva autoritat i la integritat de les seves funcions per fora i per sobre de tota ingerència."

Així és com el cap del partit ha sabut anar de la negació a la afirmació, de l'obra negativa a la reconstrucció de tota forma. I així és com En Benet Mussolini ha sabut passar de la categoria de líder d'un partit, molt formidable, però un partit al fi i al cap, a la categoria de Salvador de la Itàlia que avui se li adjudica. Perquè és cosa de veure de prop el prestigi veritablement extraordinari d'aquest home entre els italians. Els seus senten per ell una adoració; les classes conservadores italianes (els onnoveles i els cavallieri de tota mena) obren subscripcions per ofrenar-li un castell al Piemont i neguen als de la Ligúria i als de la Toscana el dret de con-

tribuir a l'homenatge; i els contraris no combaten el feixisme, sinó els seus errors (tasca depuradora, de veritable amor) i mai i de cap manera el cap del mateix. I la quasi totalitat de la premsa italiana no es contenta pel seu cap amb altre títol que el de Duce.

* * *

El feixisme té avui dos aspectes molt interessants: L'assimilació de tots els elements bons de la pàtria en la tasca de reconstrucció, empresa pel mateix, primer, i la conservació del partit revolucionari en element essencialment constructiu, després.

No cal dir que totes dues obres es desenrotllen paral·lelament. Per a la primera, En Mussolini ha tingut una especial cura en fer que l'obra de l'Estat prevaleixés sobre l'obra del partit. Els camises negres són els amos d'Itàlia; però els camises negres no manquen el respecte a les autoritats, deixen a tots lliures en les seves funcions, no envaeixen esferes d'acció de ningú; la seva tasca es limita a una vigilància un xic delicada, indulgent; les autoritats i els seus agents saben que obra damunt d'elles un control; però també saben que un suprem desig de justícia alena en els seus vigilants i que mentre els camins que segueixin siguin rectes, les seves funcions es desenrotllaran amb la llibertat necessària sempre amparada pels controladors, i en últim cas pel Duce, com repetidament ho ha demostrat durant un any.

Així és com el poble veu en el feixisme, no la tasca egoista d'un partit que per sobre de tot vol mantenir la seva vida i vol deixar lliures els seus apetits, sinó la tasca patriòtica d'uns homes que es sacrifiquen per la Itàlia i per la restauració de l'Estat. "La Milizia nazionale — deia l'altre dia un òrgan tan autoritzat com Il Secolo XIX, de Gènova — deve rimanere a difesa della rivoluzione del faicismo ma non può e non deve essere scossa e indebolita dalle beghe o dalle competizione di partito". És a dir, que el partit és cosa interessant pels mateixos feixistes en quant ho és per la restauració de la Itàlia; mai el partit deu existir per raó de si mateix, sinó pel seu objectiu enlairat i patriòtic.

I per això el feixisme ha pogut comptar amb l'assentiment de tots els esperits una mica apolítics, però ferventment italians. Per això el partit procura passar de la categoria de tal a la

categoria de TOT ITALIA. I a això va dirigida ara l'obra del Cap i del seu Gran Consiglio. Darrerament, han sigut esporgats elements que havien prestat serveis molt valuosos al feixisme; i han sigut admesos altres elements que una mica allunyats al principi, s'han arribat a convèncer de l'esperit de desinterès i veritablement renovador de l'obra d'aquests homes. I a aquesta tasca els diaris més entusiàsticament feixistes n'han dit obra de "Ritorno alle pure fonti della sua tradizione."

* * *

La segona finalitat ha estat desenrotllada amb el mateix seny i la mateixa habilitat. El feixisme fou un partit negatiu, d'acció destructora, d'acció directa, al començament. La Marcia su Roma, que el dia 26 proper el partit (per què no dir la Itàlia sencera?) commemora amb actes transcendents en els que intervindran el Rei i el cos diplomàtic estranger inclús, què fou sinó un acte de l'avui nomenada acció directa?

I amb tot avui es diu que "les portes del feixisme no deuen restar tancades als homes de tots els colors que poden no haver participat en el període de la revolució, però que poden participar ara en la tasca reconstructiva de renovació. La transformació del feixisme de partit revo-

lucionari en partit de govern de la restauració nacional té exigències històriques a les que no es pot sostreure. No tots els que eren útils en el període revolucionari poden ésser idonis en el període constructiu. I per això el feixisme ha procedit en el que va d'any a una renovació lenta, constant, sempre delicada i justa en el possible."

I avui, en la commemoració de la marxa sobre Roma amb motiu del primer aniversari, els feixistes no dtaquen, no gesticulen, no crien acrituds; al revés, procuren agermanar, presentar a tots l'interès suprem d'Itàlia, i suavitzar relacions amb tots, amb el desig de no fer del feixisme un clos tancat, un partit i prou, sinó un moviment de restauració nacional en el que tots hi càpiguen. Encara que, això sí, conservant per ara i tant l'estructura del partit amb una disciplina absoluta. El darrer manifest del Gran Consell acaba així: "Ma, paghi o scontenti, uomini o partito hanno accettato la volontà del capo. In questo senso de disciplina che domina l'egoismo e la vanità e il trionfo di questa nova Italia che crede nel suo Duce e lo segue con fede."

Josep M. GICH

Roma, octubre 1923.

El marquès de Carulla

Després de quatre dies d'haver sofert un atac d'hemiclexia al Paraninf de la Universitat, ha mort el marquès de Carulla, rector de la Universitat.

La seva vida ha estat d'una intensa actuació en bé de les classes humils. Sempre posà les seves energies al servei de les obres grans i generoses.

Va nàixer a Sarrià l'any 1864. Relativament encara era jove, però l'activitat d'una vida intensa de treball i les enfermetats cròniques que l'anaven minant a poc a poc l'han portat a la mort, quan encara la ciència esperava molt de la seva intel·ligència.

Va cursar les carreres de medicina i farmàcia amb gran aprofitament, reputant-se de ben jove com un dels doctors més sobressortits en medicina.

Era membre de moltes corporacions científiques de la nostra ciutat, i presidia la R. Acadèmia de Medicina.

Quan va morir el doctor Bonet, el Govern va nomenar el doctor Carulla per substituir-lo en el rectorat de la Universitat de Barcelona.

L'obra del doctor Carulla a l'Hospital Clínic serà d'eterna recordança i figurarà com una de les més excelses obres d'altruisme. La seva preocupació constant de l'Hospital era el dèficit crònic que l'obligava a no poder realitzar molts projectes a benefici dels humils.

El doctor Carulla ha mort cristianament. Ha mort tal com havia viscut sempre.

Descansi en pau l'home bo que ha sabut passar per la terra practicant les virtuts cristianes i dirigint amb rectitud les institucions que li havien estat encomanades.

La misèria dels intel·lectuals a Alemanya

Quan un poble poderós esdevé pobre, els primers que sofreixen les conseqüències de la pobresa són els intel·lectuals. Un obrer si és acomiadat del taller o de la fàbrica, pot cercar feina a altres indrets o bé assajar un altre ofici; en canvi el pobre intel·lectual no pot sinó viure en el seu propi ambient. Si en temps de puixança els intel·lectuals són explotats, calculeu què passarà en temps de misèria. Trobeu gent que us dirà que s'ha de remunerar bé el treball, i en canvi no dóna cap importància a l'esforç dels intel·lectuals. Oh! els homes d'esperit ja en tenen prou amb la glòria. Abans de coronar de llorer la testa d'un home savi, primer el fem morir de fam. Seria curiós fer una enquesta entre els intel·lectuals catalans, per tal de conèixer l'explotació a la qual han estat sotmesos. Trobeu cases editorials que donen un bon jornal al mosso que arrossega un carretó i en canvi a l'autor d'una obra en la qual hi ha posat trossos de la seva ànima, se'l paga misèrrimament. Els llibres s'escriuen per tal que els llibreters i els editors facin negoci! Aquí per a poder viure s'han d'escriure novel·les truculentes. Aquell que escriu amb honradesa literària, ja cal que es resigni a viure miseriosament tota la vida.

Que té d'estrany que els intel·lectuals alemanys en aquests moments de dolor, visquin sotmesos a una misèria espantosa? Desgraciadament el poble a tot arreu és igual. Al capdavant també es pot viure sense catedràtics ni homes de ciència. Mentre hi hagin llegums, no hi fa res que emmudeixi la lira planívola dels poetes. Llençaran els llibres al foc els intel·lectuals alemanys i passaran les hores del dia darrera d'un taulell? Segurament que no. La intel·ligència no es resigna mai a perdre el seu domini. Es un rei poderós que defensa amb ardidesa i coratge el seu reialme.

Es dolorós l'espectacle ofert per la intel·lectualitat alemanya en aquestes hores d'inversió de les valors socials. Els temps d'ara no són propicis als professors ni als estudiosos. El ministeri del Treball ha advertit als molts que es proveïen de patent de xofers que existeix una fortíssima desocupació en aquest ram. També el ministeri de la Instrucció pública ha hagut d'advertir als joves que no s'inscriguin a les Universitats i que cerquin una altra vida aquells que volen dedicar-se a l'ensenyament.

La facultat de filosofia de Munic ha obert un concurs i per un estudi que exigeix molts mesos de treball promet dos cents mil marcs de premi!

El govern paga a un suplent del Politècnic la meitat del subsidi destinat als sense feina. Els professors extraordinaris cobren els honoraris sis o set setmanes després de la presentació dels comptes, ço que fa que el diner que va a llurs butxaques no val ni la dècima part del treball que varen prestar. Un professor lliure de la Universitat de Berlín, remunerat amb 11996 marcs (encara que sembli mentida) per l'ensenyament durant el semestre estiuenc d'aquest any, ha escrit al ministre d'Instrucció Pública: "Si no em cregués que aquesta compensació m'ha estat donada per error de la Secretaria de la Universitat, llançaria aquesta misèria als seus peus, senyor ministre."

Les llibreries són desertes, les biblioteques públiques no poden fer adquisicions i els joves no poden estudiar. I qui ha deixat d'estudiar no pot trobar feina. Creix la delinqüència juvenívola. Els mestres i els pares discuteixen la manera d'ocupar els nois llicenciats de les escoles públiques i que no pensen prosseguir els estudis.

Els estudiants universitaris, aquells que vestien d'uniforme i portaven el barret de colors, viuen de records. Vesteixen encara l'uniforme i porten el barret sols alguns privilegiats que per particulars condicions de família poden sostreure's de la necessitat que oprimeix la massa. Els altres van amb vestits llustrosos, que els venen grans per llur magresa que els envelleix abans de temps.

El noranta per cent dels veritables estudiants universitaris de Berlín es guanyen la vida com poden, per la qual cosa esdevé difícil establir quina ocupació és la principal, si l'estudi o la banca o el restaurant. Els més sortosos treballen als bancs o en empreses industrials. Els menys sortosos s'adapten a posar-se el llençol blanc sobre els pantalons i el drap sobre el braç per servir als restaurants. Una estadística fixa en 230 el número dels estudiants que a Berlín fan de cambrers.

N'hi ha que exploten els coneixements musicals per tocar al vespre el piano als llocs freqüentats pels nous rics o bé engrosseixen les orquestres dels cinematògrafs. Però encara es pot descendir més: Tot i essent inscrit a les facultats de lletres o de lleis, pot posar-se hom la llueira i estar-se a les portes dels locals nocturns per obrir les portelles dels automòbils; als teatres i als cinemes, pot acompanyar-se els espectadors als seients i vendre programes esperant una propina amb un bell somriure; pot fer-

se de guardià nocturn de cases; pot vigilar-se els horts dels afores berlinesos passant la nit en peu per impedir que els lladres saquegin els camps de patates.

Un candidat de ciències polítiques, Harry Schüller, tenint necessitat d'alguns diners per tirar endavant, s'ha fet minaire. L'empresa és fàcil pensant que el pas d'una professió a l'altra serà transitori. En canvi als industrials, tenint en compte que en altre temps alguns estudiants exaltats volien intentar l'ofici per sport i feren després propaganda d'esquerra, no els agraden aquests treballadors massa instruïts.

Harry Schüller ha explicat que en la seva brigada la majoria eren joves posats a fer de minaire perquè les variades professions començades no donaren per viure. Els vells de l'ofici miraven els intrusos amb molta benevolència. Es feien càrrec de la situació i se'n compadien. Però era necessari mirar-los per igual, tractar-los de tu i abstenir-se de discussions polítiques. Es podia parlar i discutir quan es volia, respectant de totes maneres la mentalitat del treballador.

Altres estudiants que treballaven en la mateixa mina, no avenint-se a l'adaptació completa de la nova vida, han estat causa de disputes i conflictes, encara que sigui involuntàriament. Als minaires no els plaia veure jovenets anar-se'n al llit en elegant pixama o afeitar-se al matí, demostrant una cura excessiva per la pell, i aguantant-se els cabells amb una xarxa. Tot això topava contra el concepte de la misèria; aquells que han viscut en ella durant anys i que no hi han baixat per una simple conjuntura, se'n reien i insultaven.

Qui podia pensar-se quan aquests joves estudiaven que posseïssin o no la virtut d'amotllar-se a l'ambient del nou lloc? La mina no deixa a la ment i al cos frescor i voluntat per l'estudi. Els estudiants que per viure es conformen a fer de minaires cal admirar-los certament, però no cal tèmner al mateix temps que la nova ocupació no faci perdre l'antiga. Evidentment, Alemanya perdrà molt el seu antic nombre de gent d'estudi.

PLAGA UNIVERSAL

Els estralls del cine

En buscar les causes del desenfrè dels costums actuals i dels caires que pren l'educació de les noves generacions, sempre ensopeguem principalment amb el cine. Tothom que es preocupi d'aquesta universal davallada de la moral, tant en les societats com en els individus, veurà que és el cine la causa principal de la nova caiguda de la humanitat.

Un milió de cines funcionen actualment arreu del món. Per cada u d'inofensiu n'hi ha mil que no són altra cosa que escoles gràfiques, millor diríem escoles vives, de mals costums. Furts, atracaments, seduccions, segrestaments, adulteris, assassinats, tragèdies esgarrioses, espectacles pertorbadors, tot quant pugui ferir i exaltar la imaginació i el sentiment, i arborar les passions bestials, tot és lícit al cine per tal d'atreure i explotar el públic. Coses que no es permetrien en cap lloc decent, en el cine es comporten.

Mares que s'indignarien de veure llurs filles en jocs i espectacles indecents i brutalment pornogràfics, en el cine les deixen que s'hi rabegin bé...

Del cine pervé l'augment paorós de la delinqüència infantil.

Del cine esdevé aquest aire indecorós, desho-

nest, que es nota en les noies, àdhuc en les de famílies que per altra part semblen verament cristianes.

Es al cine on els jovenets aprenen totes les males arts dels lladres, totes les formes de l'enviliment.

Es al cine on es desvetllen tots els instints grollers i coneix el jove els mitjans per arribar a la seducció.

Es al cine on la innocència es marceix i es pert el respecte, que és el factor més essencial per obtenir una bona educació i la convivència social.

Es al cine on es veu el món pels caires pitjors que té, i es trasbalsen les idees i els sentiments dels espectadors fins extrems inversemblants.

Els homes donats al cine esdevenen maniàtics i neuròtics.

Per això els estralls del cine preocupen ja fortament als veritables homes d'Estat, als pensadors, als moralistes, als higienistes, i no hi ha poble ni nació ben governats i atesos que no considerin el cine com un perill públic i no estudiïn i posin en pràctica els mitjans necessaris per a evitar els perillous efectes d'aquest meravellós divertiment, tan digne d'ésser admirat i usat bé i cristianament.

No fóra hora que ens preocupéssim dels perills i els estralls que origina el cine?

Furor iconoclasta

Hi ha senyors que abans eren més inofensius que un sindicalista revolucionari en temps d'estat de guerra, i ara tot ho farien mal bé. Criden, gesticulen i parlen dels homes públics amb una virulència extraordinària. Blasmen els regidors, els diputats, els ministres i tots els homes de representació. Per aquests senyors no hi ha res bó al món. Tothom ha prevaricat. Abans tustaven la porta de la gent d'influència per tal de demanar una mercè, però ara si no fos que s'enterneixen de seguida, els farien penjar tots. Quan es publica un decret que ells

creuen lesiona els interessos dels homes polítics, exclamen entusiasmats: Ara va bé. No tingueu pietat d'aquests homes que s'enriqueixen fent de polítics.

Bé està, senyors, que es combatin els homes que han prevaricat, però és injust que es vulgui fer creure al poble que no hi ha cap home públic que tingui dignitat. Això és fer obra anàrquica. Tinguem seny i ponderació, i en comptes de destruir fem obra constructiva, estructurant una nova Espanya.

Les cases cares

El rave per les fulles

L'Associació de Veïns de Madrid s'ha dirigit al Directori perquè d'un cop de ploma resolgui la manca de pisos, emprant la fórmula següent: Expropiació forçosa de tots els solars els quals llurs propietaris no vulguin construir pel seu compte, i cessió pel seu just valor, dels terrenys pertanyents a l'Estat i el Municipi, dintre el radi de la ciutat, per tal de que es basteixin cases, sobre les quals s'hi posaria la taxa al tipus d'interès, que no podria pujar d'un vuit per cent net.

Ens plau l'orientació dels peticionaris, els quals cerquen la fórmula salvadora, lluny de lleis coercitives que sempre són conculcables, en el lliure joc de l'oferta i la demanda, que el capdavant regeix les relacions econòmiques dels homes.

Fer que hagi més pisos que llogaters, és la única manera de que el preu d'aquells baixi, i per aquest fi, perquè s'edifiqui, solament hi ha una fórmula, que consisteix en protegir i fomentar la construcció.

Però desatendre's d'aquesta funció protectora, i solament defensar el tant per cent d'interès, encara que aquest sigui raonable, és desconèixer les necessitats de les classes modestes; perquè es bastiran edificis qual cost, a base de la mà d'obra apujada i els materials a preus alts, resultarà massa exorbitant per carregar-hi un vuit per cent net (que ha d'ésser de fet un 10'66 %), i que els lloguers resultin a bon preu. El que de fet resultaran, seran caríssims, i no per culpa del propietari, qual guany sobre el capital esmercat no excedirà en gaire del tipus corrent.

Solament podem comprendre aquesta fixació d'un

tipus d'interès prudent, perquè resulti en benefici dels llogaters, en el cas de que es fixi sobre el valor de cost de les cases construïdes en èpoques favorables a la ciutat antiga.

A això precisament s'hauria d'anar, com una de les principals solucions del problema. Es veritat que els barris vells, no tots, necessiten una forta acció higienitzadora, però àdhuc comptant les despeses que reportaria l'adaptar les velles habitacions a les noves exigències i modalitats, encara el preu total seria molt per sota del de la nova construcció.

D'altra banda, pel sistema preconitzat per l'Associació de Veïns de Madrid, anem als lloguers cars en les cases noves i als lloguers cars a les cases velles per la llei de la unificació.

R. ROCAMORA

JOVENTUT SOCIAL

La Secció de Propaganda i Acció d'aquesta Joventut, està aplegant propagandistes especialitzats en les diverses matèries socials, comptant ja amb gran nombre d'inscrits. Els Reverends Rectors, Associacions Catòliques i Centres Culturals, que vulguin organitzar conferències, mitings, i tota mena d'actes públics de propaganda, poden adreçar-se a la dita Secció, especificant el caràcter dels actes que s'han de celebrar, assumptes que haurien de tractar-se, els oradors que són necessaris, etc., etc.

Oficines: Baix de St. Pere, 1, 3, 5 (Casal d'Acció Popular)

COMENTARIS

Anem europeïtzant-nos

Acabava de delectar-se el meu esperit escoltant amb una mica d'ensomni una bella simfonia de Haydn, quan heu's aquí que veig eixir dels llavis vermells com un penjoll de cireres d'una dama inconeguda, una lleu fumerola. Aquella visió va sobtar-me. Jo mai havia vist una dama amb una cigarreta als llavis. Serà estrangera, vaig pensar, aquesta dama que té la gosadia de fumar en públic? I un amic va dir-me: No és estrangera; és catalana. Jo no vull pas ofendre la dama inconeguda que passejava tranquil·lament per la sala de descans amb una cigarreta als llavis després d'haver ressonat pels aires les clares sonoritats d'una simfonia de Haydn, però em permetrà que li digui lleuant a les meves paraules l'aspror del blasme, que mai fins ara havíem vist en les nostres sales de concert una dama que intencions estendre un costum que no s'adiu amb el seny i la humilitat de la dona catalana. És aquest el refinament que vol portar a la nostra terra la dama inconeguda?

El mal de les nostres dones és que en comptes de mirar cap a endintre, miren cap a enfora. Cada dia es van desnaturalitzant. Em dirà, potser, la dama inconeguda, que en altres indrets les dames no s'amaguen de portar als llavis una cigarreta fumejant! I per què hem d'imitar nosaltres els costums d'altres pobles? No són pas aquests atreviments els que donen elegància a les dames! No és sensible que es deixi de banda la formació intel·lectual de la dona i en canvi s'adoptin de seguida els costums d'altres pobles que no tenen res que veure amb la nostra espiritualitat?

No és amb una cigarreta als llavis que heu d'aconseguir que us admirin, sinó posant de relleu la vostra cultura. Una dama externament pot semblar culta i educada, i en canvi, si els hi parlen amb l'esperit i la intel·ligència, sota de les riques vestidures hi descobreix una dona vulgaríssima. I és que, desgraciadament, la majoria de les nostres dones elegants no tenen altra dèria que convertir-se en nines de porcellana. Una dona no és una escultura. Una figura de guix pot ésser bella malgrat la seva buidor, però una dona, baldament sigui bell el seu rostre,

no l'admirarà la gent d'esperit si no porta a dintre una mica de claror. Cal que la dona es convenci que no n'hi ha prou amb la bellesa externa. Cal donar importància a l'esperit i a la intel·ligència.

Certament que una dama ha d'ésser delicada, però la delicadesa no és veritable si en els ulls no hi traspua la llum pura i serena de l'esperit. L'artifici no és delicadesa. El sentiment és pur i la sensibilitat és aguda, quan l'esperit és asserenat. Procureu, doncs, fer-vos admirar mostrant el vostre seny i la vostra discreció, i no la vostra coqueteria. Ésser dona no vol dir ésser buida. La dona necessita la llum de la raó igualment que l'home.

A poc a poc les nostres dones han anat bandejant les virtuts racials. Passegen pels nostres carrers mostrant sense immutar-se la nuditat dels braços i del pit. Assisteixen als espectacles gairebé nues. Van pel món desvetllant desigs i males passions, talment com si l'esperit del mal les hagués enviat a la terra per a que es condemnin les ànimes febles.

Es donen al plaer de la dansa amb una folia gairebé inconscient. Accepten les danses exòtiques sense tenir en compte que són lascives, ridícules i grotesques.

I ara, com a coronament de tanta inconsciència, una dama fuma en una sala de concert. Certament que la majoria de les nostres dames condemnen aquests costums importats d'altres terres, però cal donar el crit d'alerta perquè les coses dolentes són les que s'imiten més aviat. No perdís el seny, dona catalana. Pensa que ets cristiana, i que tens el deure de donar bon exemple. No vull dir pas que visquis reclosa dins de casa i que no esguardis les coses belles d'altres pobles. Obra la finestra de la teva cambra si els aires t'han de portar la perfecció d'altres terres, però clou-la si les ventades t'han de portar les follies impròpies d'un poble cristià.

Si veritablement ets cristiana, has de rebutjar tot allò que pugui matar el teu esperit.

J. CIVERA I SORMANI

Bona administració

—Vaja, senyor Llagostera, ja deu estar content ara que governa un Ajuntament nou!
—No me'n parli. Jo no deixaré de cridar demanant bona administració fins que ens donin un Ajuntament que no cobri arbitris.

Esguardant el món

FRANÇA

Els radicals-socialistes francesos

SUISSA

El registre de tractats a la Societat de les Nacions

El nombre de tractats, convencions i compromisos internacionals de tota mena registrats a la Societat de les Nacions, passa actualment de 500.

Segons prescripció de l'article 18 del pacte de la Societat de les Nacions, els Estats socis s'obliguen a fer registrar a la secretaria de la Societat tot tractat o compromís que firmin. Pel seu cantó, la secretaria ha de publicar de seguida els tractats o pactes internacionals així registrats.

El primer registre va fer-se el 5 de juliol de 1920. Es tractava d'un article addicional a la convenció monetària, firmada el 27 de maig de 1873, entre Dinamarca, Suècia i Noruega.

Entre els acords registrats fins ara, lligant dos països membres o no de la Societat de les Nacions, hi ha tractats polítics, convencions regulant interessos econòmics i comercials, qüestions de minories, de comunicacions i trànsit, d'higiene, qüestions relatives al treball, etc.

Així foren successivament registrats i publicats els arranjaments restablint la pau entre els Estats Units i Alemanya, el Tractat de Rapalló entre Alemanya i la Rússia dels soviets, el Tractat de Rapallo i les Convencions de Santa Margarida entre Itàlia i el regne dels serbis, croates i eslovens, el Tractat d'aliança de la Petita Entesa, el Tractat l'aliança defensiva franco-polonès, etc., etc.

ALEMANYA

Minva de treball al Ruhr

El *Dusseldorf Nachrichten* diu que s'han implantat ja els dies d'atur per setmana en els establiments metallúrgics del Ruhr, amb l'objecte d'evitar els acomiadaments en massa, que, en cas contrari, haurien estat inevitables.

Les fàbriques han tancat llurs portes des del divendres fins avui inclòs. El treball s'ha interromput igualment a les mines, llevat de les que treballen perquè es facin remeses de carbó a Itàlia i a Holanda.

ANGLATERRA

Els empresonats a Curragh inicien la vaga de la fam

Al *Morning Post* li comuniquen de Dublín que 1.300 detinguts polítics que es trobaven a la presó de Curragh han començat la vaga de la fam.

El partit radical socialista acaba de publicar una nota oficiosa en la qual explica la seva actuació política i fixa la seva posició respecte de la política interior i exterior.

Declarà que no té ni vol tenir cap contacte amb els comunistes ni amb el bloc nacional. Preconitza la col·laboració de tots els republicans; encareix el manteniment de les lleis obreres, la laïcitat de l'Estat i l'impost sobre la renda. Afirmà, per últim, la seva general oposició al bloc nacional.

En quant a la política exterior, diu que aquesta ha d'apoiar-se en la Societat de Nacions, en les aliances que tingué França durant la guerra i en la democràcia de tots els països. Oferim, afegeix, la mà a Rússia i ajudem la instauració de la veritable democràcia alemanya sempre que aquesta ajudi a la seva vegada a França a aconseguir les reparacions que se li deuen. Recorda que el partit radical socialista formulà reserves respecte a l'ocupació del Ruhr, si bé una vegada realitzada aquesta s'abstingué de fer ni de dir res que pogués interpretar-se desfavorablement per a França, pel capitalisme alemany, culpable de la guerra, que es nega a complir les seves obligacions i que està inspirant la revenja.

ALEMANYA

Són descobertes a Berlín armes i municions de l'ambaixada soviètica

Ha estat descobert un dipòsit de 37 pistoles ametralladores i abundants municions. Les recerques realitzades immediatament, han demostrat que les dites armes pertanyien a l'ambaixada soviètica, si bé en aquesta s'ha declarat ignorar l'assumpte.

El marc or

Ha quedat establert al Rentenbank, establiment oficial de crèdit que emetrà la nova moneda (marc-renda), amb el mateix valor del marc or, podent ésser canviats per títols hipotecaris (rentenbrief), al cinc per cent d'interès anyal.

SUISSA

La Conferència del Treball

La cinquena conferència internacional del Treball es reuní, havent concorregut a la sessió els representants de quaranta dos Estats.

El fet que més ha cridat l'atenció i que mereix menció apart, ha estat la tornada oficial de l'Argentina a la conferència de Ginebra.

A proposta dels representants dels governs de Londres i de París, ha estat elegit president de la conferència el delegat del Japó.

Fortunes ben esmerçades

El marquès de Castellbell

Ara és corrent blasmar les grans fortunes. L'enganyívola i absurda doctrina de la igualtat i les prèdiques socialistes han concitat les malevolences del poble contra els rics. Fins homes de consciència recta, fins persones il·lustrades que es vanten de sociòlegs, clamen i treballen contra les grans fortunes.

Quina diferència del bon sentit antic del nostre poble que, no solament no les envejava ni les blaslava les grans fortunes, sinó que les homenatjava i considerava com cosa talment pròpia, elogiant les seves grandeses.

Val a dir, però, que els rics verament cristians se la ben mereixien aquesta simpatia i aquest homenatge del poble cristià.

Les grans fortunes en el món de l'economia són tan necessàries com les grans muntanyes, com els grans rius en el món físic, i quan no existeixen, per natural procés, cal fer-les artificialment, que no altra cosa es fa quan es constitueixen societats mercantils per a portar a cap grans empreses.

El mal ús de les grans fortunes ha estat la causa principal del seu descrèdit, dels odis i de les ires que han concitat.

* * *

La fortuna del marquès de Castellbell, del distingit pròcer català, és d'aquelles fortunes que s'admiren i elogien.

En vida fou sempre ben esmerçada. Les obres pies i benèfiques, els pobres, els desvalguts, les arts, la ciutat, les obres i els obrers..., a tot acudia i en tot s'hi veia, encara que amagada, la mà de l'humil i magnànim per bé que il·lustradíssim aristòcrata.

La magnífica i antiga carroça del marquès, que tots els anys tancava solemniament la processó del Corpus, mantenia vius en el poble els records i els prestigis i la simpatia de la casa dels Castellbells, tan addicte a les tradicions i a les glòries i flagells de la nostra terra.

Aquesta carroça, amb tots els seus atuells, tal com l'hem vista i honrada sempre, l'ha deixat

el noble marquès a la Catedral-basilica barcelonessa.

Una altra carroça històrica, preciosa, l'ha llegat a la Junta de Museus de Barcelona. Demés li ha confiat un tresor inapreciable en obres d'art de tota mena.

Els establiments de beneficència rebran de la herència del marquès difunt més d'un milió de pessetes.

* * *

Aquest bell exemple d'un testament tan cristià i barceloní, deuria ésser un esperó per a les consciències i una llum per les intelligències dels nostres rics, la fortuna dels quals tant de bé podrien fer a la ciutat benvolguda i al seu pervindre.

Hi ha moltíssimes coses a fer. Hi ha moltes obres socials sense domicili propi; moltes esglésies sumament necessàries que estan en projecte o es construeixen lentament; hi ha hospitals indispensables, en els quals ni hi pot pensar-s'hi; hi ha el Temple Votiu del Sagrat Cor que s'alça al Tibidabo a força de sacrificis admirables; hi ha el Temple Expiatori de la Sagrada Família, que és un afront per a Barcelona tenir-lo gairebé oblidat, essent com és, en tots conceptes, una meravella i una glòria incomparables, insuperables, de la opulenta, de la nobilíssima ciutat de Barcelona, i de tota la cristianitat universal.

Recordem-nos del què feien els nostres avantpassats en fer testament. En cap faltava la deixa per a l'Hospital de la Santa Creu, i totes les necessitats públiques de la ciutat, i totes les seves empreses nobles, hi tenien un record cordial i efectiu...

Recordem-nos-en!

Aquest número de CATALUNYA SOCIAL ha passat per la prèvia censura

Els llibres nous

Preguem als autors i als editors que vulguin que donem compte de l'aparició de llurs llibres en aquesta secció, que ens en remetin un exemplar.

El Rdm. Sr. Arzobispo López Peláez y la Buena Prensa, por el Dr. Francisco Nabot y Tomás, Profesor de esta Universidad Literaria. - Publicado en La Academia Calasancia (junio de 1923). - Con licencia eclesiástica. - Barcelona, Imprenta de Angel Ortega, calle de Aribau, 7. 1923.

En la història de la ciència i de l'Església, brilla amb fulgors vivissims el nom del malaguanyat arquebisbe de la Seu tarragonina, el Reverendíssim Dr. Antolí López Peláez. La seva vida tota fou un veritable i magne apostolat. Des de la seva joventut fins a la seva mort, constantment encaminà els seus talents i activitats per a la major glòria de Déu i de l'Església, i bé de les ànimes. Veu's aquí les paraules amb què l'autor encapsala el seu opuscle apologètic i que nosaltres volem també posar, en nostres ratlles, com a testimoni pregon de l'efusió amb què suscrivim semblant judici.

Realment, la tasca admirable del Dr. López Peláez, en l'ordre de la bona premsa, és la millor lligó viscuda, i per tant d'una exemplaritat poc comú, i d'aquí l'encert del Dr. Nabot, en commemorar aquesta egrègia figura, precisament, per a propugnar per a la bona premsa.

El Dr. López Peláez, constantment, en les seves prèdiques i escrits, inculcà als catòlics la responsabilitat de no bastir un inexpugnable castell contra la mentida i l'error, un far de llum potentíssima que il·luminés, en mig de les més horribles tempestes, la ruta de les naus cristianes, tan voltades de perills i enemics de tots els ordres.

Tot el què es digui sobre la bona premsa, i entenem per tal, naturalment, la premsa únicament inspirada en la doctrina catòlica, serà poc, i tot el què es faci serà fructífer per al regnat de Déu.

Una solidaritat estreta dels periodistes catòlics, una responsabilitat quotidiana de l'augusta missió que Déu els hi imposa, una fervor apostòlica, exclusivament inspirada en el lema gloriós del regnat de Déu, seria ja hora que s'iniciés.

Per ço ens semblen mel sobre bresques, opuscles com el publicat pel nostre estimat amic i erudit professor de la Universitat de Barcelona,

doctor Nabot, ja que vénen a estimular aquest noble afany de reivindicar les glòries més pures de la família cristiana, i a l'ensem són un toc d'alerta pels remisos en la gran creuada moderna del periodisme catòlic.

Recomanem molt de veres la lectura d'aquest opuscle, escrit en un estil elegant, i fem vots perquè s'animi el doctor Nabot a fer-ne una edició catalana, que escampi per nostra terra les seves paraules, plenes d'amor i zel, per la premsa catòlica.

Augusta, Pia, Triomfant. - Sermó predicat en la Gleva el dia 9 de setembre de 1923, pel doctor Ramon Casadevall, Pare., Canonge arxiver de la Catedral Basílica de Vich i Secretari de Cambra i Govern del Bisbat. - Publicat a expenses d'un devot. - Vich. - Impremta de Jeroni Portavella. - 1923.

Augusta Pia, Triomfant..., Veu's aquí unes paraules que tenen tot l'encís i sabor del més pur classicisme i que són per si soles corona augusta.

No pretenc extractar en poques ratlles la labor plena d'erudició i fervor mariana del senyor Casadevall, però sí que vull fer ressaltar en aquesta nota que aquest sermó rememora tota l'explendent tradició literària de la Plana de Vich, i col·loca al seu autor en un pla respectable, dintre la mística mariana.

Memoria de la Cámara Oficial de Comercio e Industria de Gerona. - El Comercio, la Industria y la Agricultura en la provincia de Gerona en el año 1921. - Gerona. - Tipografía de Masó. - 1922.

Rebem amb un atent B. L. M. aquesta memòria i agraïm al senyor president de la Cambra, don Manuel Vancells i Tomas, la seva gentilesa. Realment és notable el seu contingut, subjectant-se a un mètode científic, la elaboració de les dades que comprèn. Tots els qui vulguin conèixer la potencialitat de la província de Girona, solament han de llegir aquesta memòria.

F. MANICH

ANGOIXES SOCIALS

PER R. RUCABADO

Un volum de 200 pàgines :: Preu: pessetes 3'50

Pot demanar-se a aquesta Administració o bé a l'Editorial Poliglota, Petritxol, 8, Barcelona

D'ací i d'allà

Un diari de Madrid, òrgan de les oligarquies que han dominat Espanya des de la Restauració ençà, es plany amargament de que a Espanya hi ha un un 60 per 100 d'analfabets.

A qui ho ha de contar això *El Heraldo* si no als seus amics ex-governants?

Verament és molt de doldre aquest analfabetisme, però encara hi ha quelcom pitjor.

I és el fet de què bona part dels homes que saben llegir, del 40 per 100 restant, o no llegeixen res, o llegeixen paperots impius com l'anomenat.

Per llegir papers dolents, val més no saber-ne.

Entre els abusos del vell regisme que es van descobrint, n'hi ha un que passa de mida. Escolteu:

A l'Escola de Ceràmica Artística de Madrid han sigut declarats cessants quatre professors i dos auxiliars per no haver assistit a classe, en cinc anys, més que uns vint dies escassos.

Què no fóra possible que aquests senyors tan tranquils retornessin a l'Erari públic l'import dels honoraris tan injustament cobrats?

Perquè si es vol fer justícia exemplar, cal fer-la bé.

Un periodista madrileny de bon humor s'ofereix a les empreses que en virtut del R. D. sobre incompatibilitats s'han quedat sense polítics d'influència als seus Consells d'administració, per a ocupar els seus llocs.

A ell no li fa por la falta del d'obiquitat per a poder ocupar les nou places que ha deixat vacants un dels polítics del vell regisme. És considerada amb coratge per a ocupar-les totes.

La feina que hi feien alguns dels consellers destituïts...!

El governador ordenarà que els espectacles s'acabin a la una de la nit. Trobem molt encertada aquesta disposició, car era un abús que els teatres tanquessin les seves portes gairebé a la matinada.

Hem de confessar, però, que els empresaris no són responsables d'aquest abús. Algunes vegades han intentat començar una hora abans i el públic no acut al teatre.

Algú potser dirà que a una ciutat gran com

Barcelona hi ha d'haver llibertat perquè la gent vagi a descansar a l'hora que vulgui.

A aquests senyors els direm que a Londres els espectacles acaben a les dotze, i Londres és una ciutat una mica més gran que Barcelona.

Cada dia els diaris ens assabenten que han estat empresonats ex-alcaldes i ex-regidors.

Alguns d'aquests senyors, quan governaven els polítics de l'antic règim, parlaven molt de patriotisme i gairebé el monopolitzaven.

Però ara, en abandonar els ajuntaments on exercien un cacicat intolerable, s'ha vist i comprovat que defensaven els béns comunals amb molt d'interès.

Si arriben a intervenir en els afers municipals uns quants anys més, aquells senyors no haurien deixat a l'Ajuntament ni els claus de la paret.

No tots, però, els regidors han prevaricat.

Seria una injustícia blasmar l'actuació de tots els homes que han passat pels ajuntaments.

Cal educar el poble, fent-li veure que no tots els homes polítics són dolents.

No oblidem què política vol dir art de governar.

Abans de reduir el preu del sucre, en podia vendre tothom que volia, però ara us trobeu que en molts establiments no en venen.

Adhuc els fabricants de dolços han declarat públicament què hauran de tancar llurs fàbriques si no se'ls facilita sucre.

No hi ha com reduir el preu d'un article, perquè de seguida es faci fonedís.

No s'hi val, senyors! No sempre s'ha de guanyar el cent per cent!

Els historiadors del segle xx en diran el segle de l'esport.

Els carrers estan convertits en camps de foot-ball i en els quioscs no s'hi veuen sinó publicacions esportives.

Voleu dir que no en fem un gra massa?

Està bé que es faci esport, però creiem que es dona massa importància a una cosa purament transitòria.

No és sensible que la joventut no tingui altre ideal que saber el número de gols que han fet els jugadors de foot-ball?

Noticiari

ESPANYA

Heu's aquí una institució simpàtica i altament profitosa: el Tribunal per a nois.

A Barcelona ha prè's carta de naturalesa i els seus efectes ja es deixaran sentir. Ara la llavor furga per sota terra. Els fruits, al seu temps, seran ubèrrims. L'actual president n'és una forta garantia.

En la darrera sessió celebrada sota la presidència de don Antoni Martínez Domingo, va fer constar en acta la satisfacció per haver estat nomenat president de la Comissió d'Apel·lació del Tribunal per a Nois, el magistrat del Tribunal Suprem, N'Edelmir Trillo, per omplir la vacant produïda per la mort de don Avelí Monterio Ríos Villegas, autor de la Llei que creà i organitzà els dits Tribunals.

També va voler testimoniar amb igual forma la seva satisfacció per haver estat nomenats per a formar part del Consell Superior de Protecció a la Infància i Repressió de la Mendicitat, la senyora vídua de Montero Ríos, don Ramon Albó (president del Tribunal per a Nois, d'aquesta ciutat), i don Gabriel Ibarra, president del de Bilbao, i fundador del Reformatori d'Amurrio, estimant que aquests nomenaments contribuiran poderosament a la creació i desenrotllament de nous Tribunals, la manca dels quals tant deixa sentir-se.

—L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre Llauredor ha adreçat als viticultors un manifest respecte la crisi vinícola que sofreix Catalunya, ple de seny i de saviesa.

—“El Consell d'Emigració posa en coneixement dels emigrants, que el Govern del Panamà els exigeix, si van a treballar pel seu compte, la remissió prèvia a la Secretaria de Relacions Estrangeres, per conducte del cònsol de Panamà a Espanya, de la prova de que reuneixen recursos necessaris per a emprendre negocis particulars, i si anessin a treballar per compte d'una altra persona, un dipòsit de 30 balboes, al mateix temps que una petició al despatx de Relacions Estrangeres, sol·licitant l'entrada de l'emigrant, i una còpia del contracte de treball.”

—A Oviedo s'ha establert un Círcol d'Estudis en l'Associació Catòlica Nacional de Propagandistes.

—Entre els governadors que més es distingeixen en la persecució de la pornografia hi ha el de Càceres. El de Madrid comença també a perseguir-la de fort.

—El pròxim Congrés de Pediatria es celebrarà a Saragossa l'any 1925!

—L'arquebisbe de València ha visitat els Sindicats Femenins valencians, que són exemplars des de tots els punts de vista, quedant-se molt complascut.

—La Junta de Reformes Socials acordà, entre altres coses: Consultar a l'Institut de Reformes Socials sobre la procedència o improcedència de què es facin actes de conciliació davant de la Junta local o les seves comissions permanents en expedients de reclamació d'hores extraordinàries treballades i no pagades.

Obrir una informació pública oral i escrita, per espai de quinze dies, entre patrons i dependents de tavernes, a fi de determinar immediatament l'horari d'obertura i tancament dels esmentats establiments, assegurant a la dependència un descans continuat de dotze hores cada dia.

Facultar al secretari per a recollir en els jutjats de primera instància el valor metàl·lic de les multes imposades als infractors de les lleis socials, ingressant llur import a la Caixa de Pensions, a disposició de l'Institut Nacional de Previsió, i remetent als jutges respectius els oportuns rebuts que tanquen els expedients de referència.

ESTRANGER

—Les entitats obreres dels Estats Units van declarant-se contràries a la constitució d'un partit polític obrerista.

—El govern italià està preocupat per la campanya que fan a Itàlia els protestants i està disposat a posar-hi fre.

—En Mussolini, invitat a la festa-centenari de la fundació d'una Cooperativa de Cases Barates, a Milà, ha promès assistir-hi i construir personalment un metre cúbic de paret. Veu's aquí una pensada *charmant*.

—La Conferència Internacional que ha tingut lloc a Londres per l'abolició del tràfec de dones i menors, ha posat al descobert la malura que hi ha en això a Alemanya i altres nacions d'Europa. Espanya no és pas una excepció...

—A Alemanya ha restat virtualment derogada la llei de les vuit hores de treball. Els socialistes sols han conseguit que es respectés, oficialment, el principi, però, pràcticament, s'ha posat fi a aquesta jornada per poder atendre a les ineludibles necessitats de la realitat viventa.

**Els bons amics de CATALUNYA SOCIAL
divulguen i propaguen el nostre setma-
nari i busquen subscriptors**

D'EXCURSIONISME

Res més interessant, certament, que les excursions al Pirineu Català, aquest Pirineu tan sublim i tan immensament bell que fou cantat un dia pel geni immortal de Verdaguer. Diem "res més interessant" pel fet de les facilitats amb les quals hom topa per a fer les excursions esmentades.

Cal sortir de Barcelona (Nord) amb qualsevol dels trens que van a Lleida. Un cop a Tàrraga, la simpàtica ciutat frontera de l'Urgell i la Segarra, una casa important per demés, el Garatge Sport, d'En Jaume Castells, situat al carrer de Ponent, us facilitarà automòbils equipats amb tot el luxe que permeten les carreteres de l'estat espanyol, ço que equival a dir que permeten viatjar amb la màxima comoditat. Disposa de turismes de dos a sis seients i d'òmnibus propis per a col·lectivitats. Els preus són sumament econòmics, tan com permeten les circumstàncies actuals. Això vol dir que si els amants de la naturalesa no aprofiten una tal avinentesa per a visitar aquest estiu les bel·leses immenses i incomparables del nostre Pirineu, serà perquè no voldran, ja que comoditats i facilitats no poden haver-n'hi més, certament.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colòmbia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Àfrica. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

LEGÍA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

PER A ENRIQUIR

la sang, augmentar la gana i fortificar el sistema nerviós, és un medicament sens rival l'aixarop

Hipofosfitos Salud

També es recepta a les criatures delicades i malaltices. Favoreix en ells el desenrotllament del sistema óssi. Totjust començat a pendre'l, la rosada color de llurs galtetes proclama les excel·lències del preparat. Aprovat per la **Reial Acadèmia de Medicina i Cirugia** :: 29 ANYS D'EXITS EN CREIXENÇA.

Avis: Rebutgi's el pot si no s'hi llegeix en l'etiqueta exterior, amb tinta vermella, «HIPOFOSFITOS SALUD» perquè amb freqüència i per a major lucre en la venda, hom n'ofereix de similars

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença. 137